

Da kapitola 2.

[1] Ve druhém roce svého kralování měl Nebúkadnesar sen. Rozrušil se a nemohl spát. [2] Král tedy rozkázal zavolat věštce, zaklínače, čaroděje a hvězdoppravce, aby mu pověděli, co se mu zdálo. I přišli a postavili se před králem. [3] Král jim řekl: "Měl jsem sen a jsem rozrušen; chci ten sen znát." [4] Hvězdoppravci promluvili ke králi aramejsky: "Králi, navěky buď živ! Pověz svým služebníkům ten sen a my ti sdělíme výklad." [5] Král hvězdoppravcům odpověděl: "Mé slovo je příkaz: Jestliže mi neoznámíte sen a jeho výklad, budete rozsekáni na kusy a z vašich domů se stane hnojiště. [6] Jestliže mi však sen a jeho výklad sdělíte, dostane se vám ode mne darů, odměny a velké pocty. Sdělte mi tedy sen a jeho výklad!" [7] Odpověděli znovu: "Ať král poví svým služebníkům sen a my sdělíme výklad." [8] Král odpověděl: "Já vím jistě, že chcete získat čas, protože vidíte, že mé slovo je příkazem: [9] Jestliže mi ten sen neoznámíte, čeká vás jediný rozsudek. Domluvili jste se, že mi budete říkat lživé a zlé věci, dokud se nezmění čas. A proto mi řekněte ten sen a poznám, že jste schopni sdělit mi i výklad." [10] Hvězdoppravci králi odpověděli: "Není na zemi člověka, který by dovedl sdělit to, co král rozkázal. Nadto žádný velký a mocný král nežádal od žádného věštce, zaklínače nebo hvězdoppravce takovou věc. [11] Věc, kterou král žádá, je těžká a není nikoho jiného, kdo by ji králi sdělil, mimo bohy, kteří nepřebývají mezi smrtelníky." [12] Král se proto rozhněval, velice se rozzlobil a rozkázal všechny babylónské mudrce zahubit. [13] Když byl vydán rozkaz a mudrci byli zabíjeni, hledali též Daniela a jeho druhy, aby byli zabiti. [14] Tehdy se Daniel rozvážně a uvážlivě obrátil na Arjóka, velitele králových tělesných strážů, který vyšel zabíjet babylónské mudrce. [15] Otázal se Arjóka, králova zmocněnce: "Proč je králův rozkaz tak přísný?" Arjók Danielovi tu věc oznámil. [16] Daniel vešel ke králi a prosil ho, aby mu dal určitou dobu, že králi ten výklad sdělí. [17] Pak Daniel odešel do svého domu a oznámil tu věc svým druhům, Chananjášovi, Míšaelovi a Azarjášovi. [18] Vyzval je, aby prosili Boha nebes o slitování ve věci toho tajemství, aby Daniel a jeho druhové nebyli zahubeni se zbytkem babylónských mudrců. [19] I bylo to tajemství Danielovi zjeveno v nočním vidění. Daniel dobrořečil Bohu nebes. [20] Promlouval takto: "Požehnáno buď jméno Boží od věků až na věky. Jeho moudrost i bohatýrská síla. [21] On mění časy i doby, krále sesazuje, krále ustanovuje, dává moudrost moudrým, poznání těm, kdo mají rozum. [22] Odhaluje hlubiny a skryté věci, poznává to, co je ve tmě, a světlo s ním bydlí. [23] Tobě, Bože otců mých, chci vzdávat čest a chválu, neboť jsi mi dal moudrost a bohatýrskou sílu. Oznámils mi nyní, oč jsme tě prosili, oznámil jsi nám královu záležitost." [24] Daniel tedy vešel k Arjókovi, kterého král ustanovil, aby zahubil babylónské mudrce. Přišel a řekl mu toto: "Babylónské mudrce nehub! Uveď mě před krále, sdělím králi výklad." [25] Arjók neprodleně uvedl Daniela před krále a řekl mu: "Našel jsem muže z judských přesídlenců, který králi oznámí výklad." [26] Král oslovil Daniela, který měl jméno Beltšasar: "Jsi schopen oznámit mi sen, který jsem měl, a jeho výklad?" [27] Daniel králi odpověděl: "Tajemství, na které se král ptá, nemožou králi sdělit ani mudrci ani zaklínači ani věštci ani planetáři. [28] Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech. Toto je sen, totiž vidění, která ti prošla hlavou na tvém lůžku: [29] Tobě, králi vyvstaly na lůžku starosti o to, co se v budoucnu stane, a ten, který odhaluje tajemství, ti oznámil, co se stane. [30] Já pak to nemám z moudrosti, které bych měl více než ostatní živé bytosti, ale to tajemství mi bylo odhaleno, aby výklad byl králi oznámen a abys poznal myšlení svého srdce. [31] Ty jsi, králi, viděl jakousi velikou sochu. Byla to obrovská socha a její lesk byl mimořádný. Stála proti tobě a měla strašný vzhled. [32] Hlava té sochy byla z ryzího zlata, její hrud' a paže ze stříbra, břicho a boky z mědi, [33] stehna ze železa, nohy dílem ze železa a dílem z hlíny. [34] Viděl jsi, jak se bez zásahu rukou utrhl kámen a udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je. [35] a rázem bylo rozdrčeno železo, hlína, měď, stříbro i zlato, a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odnesl je vítr a nezbylo po nich ani stopy. A ten kámen, který do sochy udeřil, se stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi. [36] Toto je sen. Též jeho výklad řekneme králi: [37] Ty, králi, jsi král králů. Bůh nebes ti dal království, moc, sílu a slávu. [38] A všechna místa, kde bydlí lidé, polní zvěř a nebeské ptactvo, dal ti do rukou a dal ti moc nad tím vším. Ty jsi ta zlatá hlava. [39] Po tobě povstane další království, nižší než tvé, a pak další, třetí království, měděné, které bude mít moc nad celou zemí. [40] Čtvrté království bude tvrdé jako železo, neboť železo drtí a drolí vše, a to království jako železo, které tříští všechno, bude drtit a tříštit. [41] Že jsi viděl nohy a prsty dílem z hrnčířské hlíny a dílem ze železa, znamená, že království bude rozdělené a bude v něm něco z pevnosti železa, neboť jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou. [42] Prsty nohou dílem ze železa a dílem z hlíny znamenají, že království bude zčásti tvrdé a dílem křehké. [43] Že jsi viděl železo smíšené s jílovitou hlínou, znamená, že se bude lidské pokolení mísit, avšak nepřilnou k sobě navzájem, jako se nesmísí železo s hlínou. [44] Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky, [45] neboť jsi viděl, že se utrhl ze skály kámen bez zásahu rukou a rozdrtil železo, měď, hlínu, stříbro i zlato. Veliký Bůh dal králi poznat, co se v budoucnu stane. Sen je pravdivý a výklad spolehlivý." [46] Tu král Nebúkadnesar padl na tvář, poklonil se před Danielem a rozkázal, aby mu byla obětována oběť předávná s vonnými dary. [47] Král Daniela oslovil: "Vpravdě, váš Bůh je Bohem bohů a Pán králů, který odhaluje tajemství, neboť jsi mi dokázal toto tajemství odhalit." [48] Král pak Daniela povýšil, dal mu mnoho velikých darů i moc nad celou babylónskou krajinou a učinil ho nejvyšším správcem všech babylónských mudrců. [49] Ale Daniel prosil krále, aby správou babylónské krajiny pověřil Šadraka, Měšaka a Abed-nega. Daniel sám zůstal na královském dvoře.